

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2Tos/99/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3122010430
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Dunčko
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3122010430.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Dunčka a sudcov JUDr. Michala Antalu a JUDr. Jozefa Janíka na neverejnom zasadnutí konanom dňa 21. júla 2022 prejednal sťažnosť odsúdeného

P. C.,

nar. XX.XX.XXXX v G., trvale bytom U. C., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Nemocnici pre obvinených a odsúdených a Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Trenčíne,

ktorú podal proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín sp. zn. 37PP/127/2022 zo dňa 30.05.2022 a takto jednomyseľne

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sa sťažnosť odsúdeného zamietá, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 1T/26/2016 zo dňa 29.05.2017 bol P. C. odsúdený pre pokračovací prečin krádeže podľa § 212 ods. 2 písm. c), ods. 3 písm. b) Tr. zák. k trestu odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov s podmiennečným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 3 roky.

Uznesením Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 1T/26/2016 zo dňa 13.05.2021 bolo rozhodnuté tak, že sa odsúdený v skúšobnej dobe podmiennečného odsúdenia neosvedčil, a preto trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov vykoná, pričom bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Uznesením súdu prvého stupňa bol podľa § 415 ods. 1 Tr. por. s použitím §§ 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. zamietnutý návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu vyššie uvedeného trestu odňatia slobody.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odsúdený sťažnosť, ktorú zahlásil do zápisnice o verejnom zasadnutí ihneď po vyhlásení uznesenia. V jej písomných dôvodoch uviedol, že vo výkone trestu odňatia slobody sa nachádza po prvýkrát a ústav na výkon trestu ho odporučil podmiennečne prepustiť. Dodal, že svoj čin naďalej úprimne ľutuje a samozrejme v budúcnosti chce žiť riadny a usporiadaný život, aby mohol byť nápomocný svojej rodine. Požiadal o „zvrátenie“ rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Krajský súd v Trenčíne, ako súd nadriadený súdu prvého stupňa, primárne zistiac, že podaná sťažnosť je prípustná (§ 185 Tr. por.), bola podaná oprávnenou osobou (§ 186 Tr. por.) a v zákonom stanovenej lehote (§ 187 Tr. por.), na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku

napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie, ktoré tomuto výroku predchádzalo, a takto dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Krajský súd v prvom rade konštatuje, že súd prvého stupňa správne procesne postupoval, keď o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody rozhodoval na verejnom zasadnutí. Odsúdený tu mal možnosť vyjadriť sa pred súdom prvého stupňa k priebehu svojho výkonu trestu odňatia slobody, ako aj k dôvodom, pre ktoré navrhoval svoje podmiennečné prepustenie.

Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa ďalej vyplýva, že tento sa zaoberal zákonnými podmienkami pre podmiennečné prepustenie podľa §§ 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. Možno prisvedčiť názoru súdu prvého stupňa v tom, že odsúdený spĺňa formálnu podmienku z pohľadu dĺžky doteraz vykonaného trestu odňatia slobody (vykonal viac ako 1/2 uloženého trestu).

Krajský súd sa však napriek sťažnostným námietkam odsúdeného stotožnil i s ďalšími závermi súdu prvého stupňa, že u odsúdeného neboli splnené obe materiálne podmienky spočívajúce v polepšení sa a očakávaní vedenia riadneho života na slobode.

Krajský súd považuje v prvom rade za potrebné zdôrazniť, že o výmere trestu, teda aj o dĺžke pôsobenia výchovného účinku tohto trestu na odsúdeného primárne rozhoduje súd, ktorý vydal právoplatný odsudzujúci rozsudok. Na druhej strane ale zákonodarca ustanovil možnosť predčasného podmiennečného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody. Z právnej úpravy tohto inštitútu nepochybne vyplýva, že zákonodarca prezumuje možnosť nápravy páchatel'ov trestných činov v rámci výkonu trestu odňatia slobody do takej miery, že i kratším výkonom tohto trestu, než ho uložil súd v odsudzujúcom rozsudku, je možné pri správnom výchovnom pôsobení a pri nadväzujúcom plnení povinností odsúdeného a jeho správaním preukazujúcim polepšenie dosiahnuť výchovný účel trestu, teda nápravu páchatel'a trestného činu, aby sa do budúcnosti už nedopúšťal trestnej činnosti aj pri jeho pobyte na slobode. Zákonodarca však neurčil povinnosť súdu podmiennečne prepustiť každého odsúdeného (Podľa § 66 ods. 1 Tr. zák. súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť...), ale ponecháva na úvahu súdu na základe dôkazov posúdiť, či výchovný účel trestu odňatia slobody aj kratšieho trvania zapôsobil na toho ktorého odsúdeného v takom rozsahu, že z hľadiska zabezpečenia ochrany spoločnosti nie je potrebné, aby vykonal celý uložený trest odňatia slobody.

K otázke posudzovania preukázania polepšenia krajský súd považuje tiež za potrebné poukázať na to, že polepšenie je vývojový proces vnútornej premeny páchatel'ovej osobnosti, ktorý sa, pravda, navonok prejavuje iba v jeho správaní. Pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení treba práve rozlišovať, kedy je správanie a plnenie povinností vo výkone trestu iba prejavom vonkajšej adaptácie odsúdeného v prostredí ústavu a kedy ide o známky skutočných zmien osobnosti odsúdeného, ktoré oprávňujú predpokladať, že aj v budúcnosti bude viesť riadny život. Preto správanie odsúdeného vo výkone trestu a plnenie povinností sú síce neopomenuteľnými, ale nie však jedinými hľadiskami, z ktorých možno usudzovať na jeho polepšenie.

V hodnotení ústavu na výkon trestu sa konštatuje, že postoj odsúdeného k trestnej činnosti sa javí ako nekritický. Krajský súd k tomuto uvádza, že takýto jeho postoj nemôže byť prejavom polepšenia, keď si svoje negatívne konanie a jeho dôsledky ani po vykonaní prevažnej časti uloženého trestu odňatia slobody neuvedomuje (nepripúšťa). Nemožno tiež v tejto súvislosti opomenúť aj zjavný rozpor vo vyjadreniach odsúdeného, keď na verejnom zasadnutí súdu prvého stupňa uviedol, že „tento prípad ani nespravil“ (inak povedané, že je nevinný), ale v písomných dôvodoch sťažnosti naopak uviedol, že „naďalej“ svoj čin úprimne ľutuje.

Zároveň krajský súd dodáva, že iba osoby podieľajúce sa na prevýchove odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody môžu podať objektívny obraz o stupni nápravy, pričom krajský súd nezistil skutočnosti, ktoré by takéto konštatovanie uvedené v hodnotení ústavu na výkon trestu akokoľvek spochybňovali.

Taktiež doterajší výkon trestu odňatia slobody u odsúdeného nemožno hodnotiť ako svedčiaci o jeho polepšení. Aby mohol byť takýto záver opačný, musel by „pred súdom stáť iný človek, s iným hodnotením.“ V hodnotení ústavu na výkon trestu sa totiž konštatuje, že správanie a vystupovanie odsúdeného, ako aj dodržiavanie interných predpisov a zákonných noriem malo počas doterajšieho

výkonu trestu odňatia slobody kolísavý charakter, je málo disciplinovaný, v správaní výrazne nervózny, podráždený, menej schopný racionálne zvážiť a predvídať dopad vlastného správania do budúcnosti. Často u neho badať výkyvy nálad až depresívne ladenie. Pri nevyhovení jeho požiadavky je impulzívny, dráždivý, verbálne agresívny, má sklony upadať do zlostných afektov. Možno potom uzavrieť, že doterajší výkon trestu odňatia slobody nemal na odsúdeného dostatočné výchovné pôsobenie a odsúdený v podmienkach výkonu trestu odňatia slobody dostatočne nepreukázal schopnosť viesť riadny život.

Na úplný záver k nespĺneniu prvej materiálnej podmienky spočívajúcej v polepšení sa krajský súd uvádza, že ak súd nezistí „polepšenie sa“ odsúdeného, veľmi ťažko môže potom dospieť k záveru, že by po podmiennečnom prepustení na slobode už viedol riadny život. Teda správny bol napokon aj záver súdu prvého stupňa, že odsúdený nespĺňa ani druhú materiálnu podmienku spočívajúcu v očakávaní vedenia riadneho života na slobode.

V zhode s názorom súdu prvého stupňa krajský súd k nespĺneniu tejto poslednej zákonnej podmienky uvádza, že sa taktiež nestotožnil s odporúčaním ústavu na výkon trestu odsúdeného podmiennečne prepustiť. Ústav na výkon trestu totiž vyhodnotil riziko recidívy trestnej činnosti odsúdeného ako vysoké a jeho resocializačnú prognózu ako nepriaznivú. Krajský súd poukazuje na početnosť skorších odsúdení odsúdeného, ktoré nasvedčujú tomu, že skôr ukladané sankcie nespojené s odňatím slobody u neho nespĺnili svoj účel a odsúdený sa naďalej dopúšťal protiprávnej činnosti, k páchaniu ktorej má zjavne aj sklony. Neodradila ho od toho ani opakovaná hrozba výkonu viacerých podmiennečne odložených trestov odňatia slobody. Na takomto závere nemení nič to, že odsúdený sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody po prvýkrát. Nemenej významné je napokon aj to, že v prípade vykonávaného trestu odňatia slobody išlo najskôr o podmiennečný trest odňatia slobody, avšak odsúdený svojím konaním v skúšobnej dobe (opakovaným spáchaním priestupkov) dal príčinu na nariadenie jeho výkonu.

Záverom aj krajský súd uvádza, že nepriaznivý zdravotný stav odsúdeného nie je sám o sebe dôvodom pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Pritom ale z obsahu spisového materiálu nebolo zistené, že by odsúdený po zdravotnej stránke nebol schopný výkonu trestu odňatia slobody.

Účelom trestu je okrem iného i ochrana spoločnosti pred páchatelom trestnej činnosti a trest má odrádzať aj ostatných členov spoločnosti od páchania trestných činov. Je v záujme dovŕšenia nápravy odsúdeného a splnenia účelu nariadeného trestu odňatia slobody, aby ho preto vykonal.

Z takto rozvedených dôvodov preto rozhodol krajský súd tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia, keď odsúdený nespĺňal dve z troch zákonných podmienok na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.